

เอกสารประกอบการสอนวิชาการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการศึกษา GE 014

การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation)

การเขียนรายงานทางวิชาการมักจะอาศัยแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ จากแหล่งความรู้ที่มีความหลากหลาย โดยต้องคำนึงถึงจริยธรรมทางวิชาการและตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนต้องระบุแหล่งข้อมูลที่ใช้ โดยเฉพาะเมื่อคัดลอกข้อความจากแหล่งที่ใช้โดยตรง ดังนั้น การอ้างอิงในการเขียนรายงานในที่นี้จึงหมายถึง การที่ผู้ทำรายงานยกข้อความ หรือนำความคิดของผู้อื่นมาอ้างไว้ในรายงานของตน ซึ่งผู้ทำรายงานจำเป็นต้องอ้างอิงที่มาของข้อมูลข้อความ ตลอดจนความคิดเห็นเหล่านั้น การอ้างอิงอาจทำได้หลายแบบ แต่ในที่นี้ขอแนะนำให้ใช้การอ้างอิงแบบแทรกปนในเนื้อหาแบบนาม-ปี (Author-Date)

รูปแบบการเขียนอ้างอิงระบบนาม-ปี

(ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์) หรือ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า)

รูปแบบของระบบนาม-ปี โดยทั่วไปจะประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง พิมพ์ และ/หรือเลขหน้าไว้ในวงเล็บ การไม่ระบุเลขหน้าจะปรากฏในกรณีที่ผู้ทำรายงานอ้างงานของผู้อื่นโดยการสรุปเนื้อหา หรือแนวคิดทั้งเล่มของงานชิ้นนั้น เช่น

(วิทยา สุกตบวร, 2548)

(Raymond, 1999)

การระบุชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ และ/หรือ เลขหน้าไว้ในวงเล็บนั้น ใช้ในกรณีที่ผู้ทำรายงานได้สรุปเนื้อหา และความคิดจากผลงานของผู้แต่งคนนั้น แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นถ้อยคำสำนวนของตนในรายงาน เช่น

(สุธี พงศาสกุลชัย, 2549 : 20)

(Easier, 2003 : 5)

อีกกรณีหนึ่ง ผู้ทำรายงานอาจอ้างชื่อผู้แต่ง แล้วใส่ปีพิมพ์ และ/หรือเลขหน้าไว้ในวงเล็บ เช่น

จากการสำรวจข้อมูลโดย ธีรพร มั่งคุดมลาภ (2548 : 273) พบว่า.....

ในประเทศไทย ฌาตยา ฉาบนาถ (2545 : 33-36) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ.....

Stamper (1994 : 110) ได้ให้ความเห็นว่า.....

Long (2001) ทำการวิจัยที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด พบว่า.....

Naugle (1994) ได้เสนอวิธีการ.....

การอ้างอิงวิธีนี้ ผู้ทำรายงานต้องการอ้างอิงบุคคล(ผู้แต่ง) มากกว่าผลงาน หรือต้องการอ้างอิงข้อความทั้งประโยค หรือส่วนหนึ่งของประโยคมาใส่ไว้ในรายงาน จึงจำเป็นต้องระบุชื่อผู้แต่งใช้เด่นชัด

แบบแผน และตัวอย่างการเขียนรายการอ้างอิงแบบแทรกปนในเนื้อหาแบบนาม-ปี มีดังต่อไปนี้

1. ผู้แต่งคนเดียว

ผู้แต่งในที่นี้รวมถึงผู้แปล ผู้รวบรวม และบรรณาธิการ

ผู้แต่งเป็นคนไทย ให้ใช้ชื่อก่อน แล้วตามด้วยนามสกุล ถึงแม้ว่าคนไทยนั้นจะเขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศก็ตาม สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ใช้นามสกุลเท่านั้น

ตัวอย่าง

เว็บเพจ(Web Page) คือ หน้าเว็บแต่ละหน้าที่ประกอบไปด้วยข้อมูลรูปภาพ เสียง โดยจัดเป็นข้อมูลแบบสื่อผสมในเว็บไซต์หนึ่งๆนั้นจะประกอบไปด้วยเว็บเพจหลายเว็บเพจด้วยกันโดยข้อมูลในเว็บเพจนี้นจะสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บเพจอื่นๆที่เกี่ยวข้องกันได้ (ณตยา ฉาบนาค, 2545 : 57)

จากการสำรวจข้อมูลโดยรัตนา เตชะ วสันตัญญู (2534: 47) พบว่าวารสารภาษาไทยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.49) เป็นวารสารวิชาการที่ผู้จัดพิมพ์กำหนดกลุ่มเป้าหมายสำหรับนักวิจัยและผู้ที่ต้องการข่าวสาร

จากการวิจัยของ linkhit Dhiravegin (1978) พบว่าข้าราชการระดับ 7 ขึ้นไป มีแหล่งกำเนิดจากภาคกลาง 68.19 เปอร์เซนต์ ภาคใต้ 11.02 เปอร์เซนต์ ภาคเหนือ 10.94 เปอร์เซนต์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 9.44 เปอร์เซนต์

นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักหรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่แต่ละกิจการยึดถือปฏิบัติจากหลักและวิธีการบัญชีทั่วไป บ่อยครั้งที่นโยบายการบัญชีต่างไปจากหลักการ หรือมาตรฐานของสมาคมวิชาชีพ เนื่องจากต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของธุรกิจ ด้วยเหตุนี้ นโยบายการบัญชีจึงถูกกำหนดขึ้น (Kohler, 1975 : 10)

According to Mulaik (1978 : 19)

Thus these researchers take correlational data obtained for a number of variables, specify a general model of proposed causal relations, and then fix and free parameter in trail-and error fashion until they find a specific model that fits the data.

2. ผู้แต่งมีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ และสมณศักดิ์

ผู้แต่งที่มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ และสมณศักดิ์ ให้ใส่ไว้หน้าชื่อดด้วย

ตัวอย่าง

... พระสงฆ์ลังกาจึงเล็งเห็นว่าพระมหากษัตริย์ไทยจะเป็นที่พึงในการทำนุบำรุงพุทธศาสนาในประเทศของตน โดยอาศัยความสัมพันธ์ ที่ใกล้ชิดกันมา โดยต่างฝ่ายต่างนับถือศาสนาเดียวกัน และได้ให้ความอนุเคราะห์แก่กันมาในอดีต จนมีผู้เปรียบเทียบว่า “ไทยและลังกาเปรียบเสมือนพี่น้องฝาแฝด” (สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า 2514 : 147)

ฝรั่งเศสเริ่มหวนกลับมาทางผลิตภัณฑาเป็นงานอุตสาหกรรมใหญ่อีกครั้งหนึ่ง โดยสถาบันวิศวกรรมได้พยายามออกแบบพัฒนาเครื่องจักรที่ใช้ต้มน้ำไอน้ำจากดินและใบกัญชา (ม.ล จารุพันธ์ ทองแถม 2537 : 66)

3. ผู้แต่งมียศ มีตำแหน่ง

ผู้แต่งที่มียศทางทหาร ตำรวจ เป็นนายแพทย์ แพทย์หญิง นายสัตวแพทย์ หรือมีตำแหน่งทางวิชาการ เช่น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ไม่ต้องใส่ยศ หรือตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวอย่าง

สังคมไทยนั้นการกล่อมลูกเป็นลักษณะที่สำคัญอันหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเพลงเกิดขึ้นในบ้านก่อนที่อื่นทั้งหมด (พูนพิศ อมาตยกุล, 2529 : 3)

...การทำร้ายหรือการต่อสู้กันนั้น ดูเหมือนจะเป็นพฤติกรรมที่เก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งของสัตว์โลกทุกชนิด รวมทั้งมนุษย์ด้วย (วชิษฐ เดชกุญชร, 2535 : 63)

4. ผู้แต่งใช้นามแฝง

กรณีที่ผู้แต่งใช้นามแฝง ให้ใช้นามแฝง

5. ผู้แต่งคนเดียวเขียนเอกสารหลายเล่ม มี 2 กรณี

ผู้แต่งคนเดียว เขียนเอกสารหลายเล่ม แต่ละเล่มพิมพ์ปีต่างกัน และต้องการอ้างอิงพร้อมกัน ให้เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์ก่อน-หลัง

ตัวอย่าง

การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อยทั่วประเทศไทย เพราะว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมืองลงทุนน้อย เลี้ยงง่าย และยังสามารถนำเนื้อมาบริโภคได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามการเลี้ยงไก่พื้นเมืองยังต้องการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการควบคุมโรคและพยาธิ (อาคม สังข์วรานนท์, 2519 : 33 ; 2521 : 40)

ผู้แต่งคนเดียวเขียนเอกสารหลายเล่มมีบางเล่มพิมพ์ซ้ำกัน ให้ใช้อักษร ก ข ค ง ตามหลังปี สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้ a b c d ตามหลังปี สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษ

6. ผู้แต่งคนเดียวเขียนหนังสือเรื่องเดียวหลายเล่มจบ

กรณีผู้แต่งคนเดียว เขียนหนังสือเรื่องเดียวแต่มีหลายเล่มจบ ต้องระบุเฉพาะหมายเลขของเล่มที่อ้างถึงด้วย

ตัวอย่าง

ศักดิ์นา คือเครื่องกำหนดชนชั้นในสมัยโบราณ โดยมีจำนวนนาเป็นสิ่งบ่งบอกเกียรติยศและยศศักดิ์ในสังคม(จุลลดา ภักดีภูมิินทร์, 2535 : 2 : 316)

7. ผู้แต่ง 2 คน

กรณีผู้แต่ง 2 คน สำหรับเอกสารภาษาไทยให้ใช้ “และ” คั่นระหว่างชื่อผู้แต่งคนที่ 1 กับผู้แต่งคนที่ 2 ส่วนเอกสารภาษาต่างประเทศให้ใช้ “and” คั่นระหว่างชื่อสกุลของผู้แต่งคนที่ 1 กับผู้แต่งคนที่ 2

ตัวอย่าง

จากการศึกษาเบื้องต้นในการหาสัดส่วนของปุ๋ยที่เหมาะสมสำหรับแตงกวาในชุดดินกำแพงแสน พบว่าสัดส่วนปุ๋ย 2:1:1 จะให้ผลผลิตและกำไรที่ดีที่สุด (สหพร พรธาดาวีทย์ และฉวีวรรณ ชฎาวิก, 2532 : 5)

Ivry and Keele (1998) recently found that difficulty in timing control in cerebellar and cortical patients as well as normal elderly subjects was associated with elevated variability in the clock component of the wing-kristofferson model

8. ผู้แต่ง 3 คน

ผู้แต่ง 3 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทั้ง 3 คน ถ้าผู้แต่งเป็นคนไทย ให้ใส่เครื่องหมายจุลภาคหลังชื่อผู้แต่งคนแรกและคนที่ 2 เชื่อมด้วย “และ” แล้วจึงใส่ชื่อผู้แต่งคนที่ 3 สำหรับผู้แต่งชาวต่างประเทศให้

ใช้เครื่องหมายจุลภาคหลังชื่อสกุลผู้แต่งคนแรกและผู้แต่งคนที่ 2 เชื่อมด้วย “and” แล้วจึงใส่ชื่อสกุลผู้แต่งคนที่ 3

ตัวอย่าง

หลังจากประกาศรับสมัครงานเรียบร้อยแล้ว การดำเนินงานขั้นต่อไปคือ การรับสมัคร ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ที่จะให้ผู้สมัครงานมาติดต่อสอบถาม การจ่ายใบสมัคร และรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสอบสัมภาษณ์เอกสาร หรือหลักฐานการสมัครงานที่ต้องการหนังสือรับรอง วิธีการคัดเลือก วัน เวลา และสถานที่ในการสอบคัดเลือกตลอดจนระเบียบการต่างๆ (เสนาะ ตีเขาว์, สุปราณี ศรีจิตราภิมุข, และนิศยา ชุณหางค์, 2525 : 64)

Basically, there are two fundamental types of validity internal and external. Internal validity concerns itself with the extent to which researchers measure what they intend to measure. Internal validity “is essentially a problem of control” – eliminating those variables which suggest alternative explanations or which prevent the identification of causal relationships (Ary, Jacobs, and Razavieh 1985 : 261).

9. ผู้แต่งมากกว่า 3 คน

ถ้าผู้แต่งมีมากกว่า 3 คนขึ้นไป และเขียนเอกสารเล่มเดียวกัน สำหรับเอกสารภาษาไทย ให้ใช้ชื่อผู้แต่งคนแรกตามด้วย “และคณะ” หรือ “และคนอื่นๆ” สำหรับเอกสารภาษาอังกฤษภาษาอังกฤษ ให้ใช้ชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรก ตามด้วย “and others” หรือ “et al”

ตัวอย่าง

จากงานวิจัยของ วัฒนาวรรณ เข็มมณ และคณะ (2535 : 111) ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาของประเทศปี 2532 ส่วนใหญ่แล้วดำเนินการโดยภาครัฐบาลเป็นจำนวนเงิน 1,700.1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 58.45 ของค่าใช้จ่ายทางการวิจัยและพัฒนาทั้งประเทศ รองลงมาเป็นภาคอุดมศึกษา 640.2 ล้านบาท ภาคเอกชนที่ไม่ค้ากำไร 218.5 ล้านบาท ภาครัฐวิสาหกิจ 189.0 และภาคธุรกิจเอกชน 160.8 ล้านบาท

A second measure consisted of five items relating to perceived social barriers toward compliance in the program and were based on selected aspects of actual barriers perceived by the subjects to influence their participation in previous exercise programs (McAuley and others 1990 : 591-602)

10. ผู้แต่งที่เป็นสถาบัน

กรณีที่เอกสารที่นำมาอ้างอิงไม่มีชื่อผู้แต่งที่เป็นตัวบุคคล แต่มีสถาบันเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเป็นผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อสถาบันเป็นผู้แต่ง

ตัวอย่าง

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เป็นบริษัทที่ดำเนินกิจการโดยรวมธุรกิจ 2 ประเภทคือ ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเงินทุนไว้ด้วยกัน ปัจจุบันมีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์จำนวนทั้งสิ้น 71 บริษัท (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2536 : 58)

“Buddhism” means calmness-that is to say : peace, in very possible way (National Identity Board, 1998 : 39).

สำหรับการลงรายการอ้างอิงผู้แต่งที่เป็นสถาบันนั้น อาจทำได้อีกรูปแบบหนึ่งคือ ให้ใช้ชื่อย่อหรือ อักษรย่อของสถาบันนั้นๆ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายได้

ตัวอย่าง

ก่อนที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายการบัญชีของกิจการต่างๆต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำจำกัดความของคำว่านโยบายการบัญชีเสียก่อน ตามหนังสือ “ศัพท์บัญชี” ที่ออกโดยสมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย (ต่อไปนี้จะใช้ชื่อย่อว่า สมาคมนักบัญชีฯ) ได้ให้คำจำกัดความว่า นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักการ และวิธีการบัญชีที่กิจการเลือกใช้ในการปฏิบัติทางการบัญชีและการรายงาน (สมาคมนักบัญชีฯ, 2532 : 11)

The percentage of children who are malnourished and the percentage of babies who are born with low birth weights, although falling slowly, is still significantly higher in South Asia than in any other regions of the world (UNICEF, 1990 : 13).

11. ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

ในกรณีที่เอกสารที่นำมาอ้างอิงไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อเรื่องแทน

ตัวอย่าง

ความสัมพันธ์กับลังกามาแต่เดิม ตั้งแต่ก่อนการสร้างเมือง ดังปรากฏในตำนานเมืองนครว่า มีพระสงฆ์ ลังกาเข้ามามีบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาการตั้งเมือง สร้างพระเจดีย์ ทำการอุปสมบท และสร้างวัดสำหรับพระสงฆ์จำพรรษา (รวมเรื่องเมืองนครศรีธรรมราช 2505 : 7)

12. การอ้างอิงงานหลายชิ้นพร้อมกัน

ในกรณีที่ต้องการอ้างอิงงานของผู้แต่งหลายคนพร้อมกัน ให้เรียงตามลำดับปีพิมพ์ก่อน-หลัง โดยค้นด้วยเครื่องหมายอัฒภาค

ตัวอย่าง

อย่างไรก็ตามการจัดบริการในระบบชั้นเปิดของห้องสมุดก็มีผลเสียประการหนึ่งคือ ก่อให้เกิดปัญหาหนังสือหาย รวมทั้งการถูกฉีก ดัด หรือซ่อนทำให้ผู้ใช้จำนวนมากต้องสูญเสียโอกาสในการใช้วัสดุเหล่านั้น (Gordon 1969; Rovelstad 1976; Beenham and Harrison, 1990)

13. การอ้างอิงเอกสารที่ผู้อื่นอ้างไว้

ในกรณีที่มีการอ้างอิงถึงเอกสารที่ผู้อื่นนำมาอ้างไว้ก่อนแล้ว ถือว่าไม่ใช่การอ้างจากเอกสารโดยตรง ให้ลงรายการอ้างอิงโดยใช้คำว่า “อ้างถึงใน” สำหรับเอกสารภาษาไทย และใช้คำว่า “quoted in” สำหรับเอกสารภาษาต่างประเทศ

ตัวอย่าง

ดนตรีคือ วัฒนธรรมที่หมายถึงความคิดที่มนุษย์สร้างขึ้น เครื่องดนตรีเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุ เสียงดนตรีเป็นวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ ลักษณะอย่างหนึ่งของวัฒนธรรมคือ เป็นมรดกของสังคม ถ้าสังคมได้มีการสืบทอดก็จะอยู่ แต่ถ้าขาดการสืบทอดก็จะสูญสิ้นไป ดนตรีก็อยู่ในสภาพเดียวกัน (สุภาภ อินทองคง 2524 : 105 อ้างถึงใน ขวัญใจ ซีดี 2533 : 2)

14. การอ้างอิงเอกสารพิเศษ และการอ้างอิงในลักษณะอื่น

ในกรณีที่มีการอ้างอิงถึงเอกสารประเภทอื่นที่พิเศษ หรือเป็นการอ้างอิงถึงในลักษณะอื่นๆ เช่น จดหมาย ต้นฉบับตัวเขียน รายการวิทยุ โทรทัศน์ ปาฐกถา สไลด์ เทป แผนที่ การสัมภาษณ์ ฯลฯ เป็นต้น การลงรายการอ้างอิงต้องระบุให้ทราบถึงลักษณะพิเศษของเอกสารนั้นๆ

ตัวอย่าง

สิ่งแวดล้อม มีผลอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการและอุปนิสัยของเด็กที่กำลังเติบโต แม้ว่าพันธุกรรมจะเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดพฤติกรรมของเด็กก็ตาม (สุนีย์ สินธุเดชะ, 2537 สัมภาษณ์)

15. การอ้างอิงสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีที่มีการอ้างอิงข้อมูล/ สารนิเทศ ที่อยู่ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ใช้แบบแผนเดียวกับการอ้างอิงจากเอกสาร โดยไม่ต้องระบุเลขหน้า เช่น

พญามังรายได้พัฒนาเมืองเชียงใหม่ทั้งการก่อสร้างวัดวาอาราม มีการตรากฎหมายที่เรียกว่า “มังรายศาสตร์” รวมถึงรับเอาพุทธศาสนานิกายลัทธิวาทสวเข้ามาเผยแผ่ในอาณาจักร ซึ่งทำให้พระภิกษุในล้านนาสนใจศึกษาพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก (ประวัติความเป็นมาของเชียงใหม่, 2560)